

for noget, som er et naturligt Udslag af Forretningslivets hele kapitalistiske Organisationsmaade, og saa længe det kapitalistiske Forretningsliv opretholdes i sin nuværende Skikkelse med de enkelte Kapitalisters Profitbegær som det eneste Ledemotiv, med en stadig haardere Tilværelseskamp, som frister og ægger til Anvendelse af stadig mere og mere tvivlsomme Midler for at holde sig oven Vand og bryde sig Vej, er det grumme vanskeligt at faa Ram paa de forskellige Former for Korruption. Og gælder dette i al Almindelighed, saa gælder det i Særdelighed paa et Omraade som det, der omhandles i nærværende Lovforslag; thi den Handling, som her skal være strafbar: Modtagelse eller Ydelse af hemmelig Returkommission, er det som Regel overmaade vanskeligt at paavise og drage frem til Straf. Der tales saa lidt som muligt derom, og bliver denne Handling strafbar, vil selvfølgelig Tavshedens Slør sænke sig endnu tættere derover. Yderen og Modtageren ville føle sig som sammensvorne, i lige høj Grad være interesserede i at holde ren Mund og ikke lade et eneste Ord slippe ud til Offentligheden. Man maa huske paa, at dette er et Omraade, hvor ingen udenforstaaende behøver at blandes ind, det er en Forretning, som kan afgøres af de to strafbare Parter alene indenfor Kontorets fire Vægge, og som kan dækkes i Regnskabet paa mangfoldige forskellige Poster, hvor det er faktisk umuligt at sætte Fingeren paa det juridisk strafbare Punkt.

Der er, som ogsaa den ærede Ordfører nævned, mangfoldige Maader at iklæde en saadan Gratifikation en anden Skikkelse og berøve den noget af dens odiøse Karakter. Det er ikke nødvendigt at udbetale den i rede Penge, saa og saa mange Kroner eller saa og saa mange Procent af Omsættningens Værdi, man kan benytte andre, langt vanskeligere paaviselige Former. Der er lagt en beundringsværdig Opfindsomhed for Dagen i Retning af at finde saadanne Maader at maskere Handlingen paa: Ved Vederlag for Svind og Emballage, ved Erstatning for tomme Olietønder, ved en mere eller mindre forsætlig Fejlregning af Fakturaer, ved en mere eller mindre forsætlig Fejltælling af de leverede Varer, ved personlige Begunstigelser, der i mange Tilfælde staa lige paa Grænsen mellem en unfair Returkommission og uskyldige Høflighedsformer: Foræring af en Kasse Cigarer eller Invitation til et Middagsselskab. Eller det kan ske ved et Skinkøb, en rent fiktiv Forretning. Den ærede Ordfører

nævned et Eksempel herpaa, man kan ogsaa finde det i omvendt Skikkelse. Der er saaledes blevet nævnt mig Tilfælde, hvor en Mellemand efter afsluttet Forretning kunde gøre Regning paa at købe en Vare for nogle faa Kroner, som han bagefter kunde sælge for 100 Kroner.

Det er et overordentlig vanskeligt Omraade at lovgive paa, idet Grænsen mellem det tilladelige og det utilladelige er saa flydende som maaske ikke paa noget andet Omraade. Der er et vidt Spillerum til at dække over en Overtrædelse af Loven ved, at man maskerer den, saa at det er umuligt at paavise den. Resultatet af en Lovgivning paa dette Omraade vil, hvis Loven ikke er udarbejdet særlig omhyggeligt og under den størst mulige Hensyntagen til de faktiske Forhold, meget let blive, at de smaa og ret betydningsløse og uskadelige Forseelser kunne blive haardt straffede, medens de ondartede Tilfælde kunne gaa Ram forbi. Naar man ad Lovgivningsvejen skal træde op imod et Onde, en Uskik som denne, er der al Grund til meget nøje at overveje Lovens Indhold og Form og ikke at skrive den hen i det blaa efter instinktmæssige Indskydelser, og jeg finder det rimeligt, at man netop ved en saadan Lejlighed raadspørger de Dele af Befolkningen, som i særlig Grad ere hjemme i dette sammensatte og indviklede Spørgsmaal. Men dette er ikke gjort ved det foreliggende Forslag. Det forekommer mig ejendommeligt, at Forslagsstillerne, som ellers ved alle mulige og ikke mindst umulige Lejligheder taler om, at Sagskundskaben maa høres og Sagskundskaben maa følges, her kaster et Forslag paa Rigsdagens Bord, med Hensyn til hvilket Sagskundskaben hverken er hørt eller fulgt, og som i de mest sagkyndige Kredse overvejede møder overordentlig stærke Angreb.

Et eneste Blik paa Lovforslaget viser, i hvor høj Grad det er et Hastværksarbejde. „Lov om Straf for Modtagelse af Returkommission“ er Titelen. Det er 7 Ord, og i disse 7 Ord er der ikke mindre end 2 Unøjagtigheder eller Fejl, hvilket vistnok er Rekorden i Retning af Hastværks- og Lastværksarbejde. Der staar, at Modtagelse af Returkommission skal være strafbar. Det gælder imidlertid ikke blot Modtagelsen, men ifølge § 2 ogsaa Ydelsen af Returkommission. Der staar, at Returkommission skal være strafbar, men det er kun den enkelte Form, den, som foregaar hemmelig, fordult, uden Principalens Vidende og Villie, dette gælder. Den Gra-